

20.8.2015

YTHS:N SUUN TERVEYDENHUOLLON HOITOKONEIDEN HANKINTA (Helsinki-Espoon, Oulun ja Turun yksiköt)

1. AIEMMAT HANKINTAPÄÄTÖKSET JA HANKINTAOIKAISUPYYNNÖT

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (jäljempänä "YTHS") julkaisi hankintapyynnön 10.3.2015. Määräaikaan mennessä tarjouksen antoivat Dental-Systems Oy, Hammasväline Oy ja Plandent Oy. Ensimmäinen hankintapäätös asiassa tehtiin 21.4.2015. Hankintapäätöksen mukaisesti hoitokoneiden laitetoimittajaksi valittiin Hammasväline Oy.

Plandent Oy teki hankintaoikaisupyynnön 4.5.2015 ja toimitti tarkennetun kirjallisen vaatimuksen 11.5.2015. Hammasväline Oy:n vastineen ja YTHS:n omien selvitysten pohjalta Plandent Oy:n oikaisuvaatimus todettiin aiheelliseksi, minkä johdosta YTHS teki uuden 19.5.2015 päätöksen, jolla se purki 21.4.2015 tehdyn hankintapäätöksen. Suunterveyden hoitokoneet päätettiin hankkia Plandent Oy:ltä.

2. HAMMASVÄLINE OY:N HANKINTAOIKAISUVAATIMUS 3.6.2015

Hammasväline Oy:n (jäljempänä myös "muutoksenhakija") hankintaoikaisuvaatimus on saapunut YTHS:lle 3.6.2015. Hammasväline Oy vaatii, että hankintapäätös kumotaan tai puretaan ja tarjouspyynnössä oleva virhe korjataan siten, että hankinnasta järjestetään kokonaan uusi tarjouskilpailu seuraavin perustein (hankintaoikaisuvaatimuksen kohta **3 Vaatimuksen peruste lyhyesti**):

"Tarjouspyynnön vaatimus, jonka mukaan potilastuolin jalkatukiosan tulee olla säädettävissä 90 asteen kulmaan, on kilpailua rajoittava ja syrjivä vaatimus, joka ei ole myöskään perusteltu hankintayksikön tarpeita palvelevan lopputuloksen saavuttamiseksi, sillä vaatimuksella ei ole merkitystä hammashoidon toteuttamisen kannalta. Se ei ole myöskään hankintalain 2 §:n 1 momentin suhteellisuusperiaatteen mukainen vaatimus, vaan ylimitoitettu. Vaatimus ei siten ole hankintalain mukainen."

Lisäksi muutoksenhakija on todennut, että ehto ilman työkaluja irrotettavista doriovarsista, jota on tarjouspyynnössä mainittu käytettävän vertailussa, toteutuu muutoksenhakijan tarjouksessa.

3. HANKINTAOIKAISUASIAN KÄSITTELY

3.1 Hankintalain mukaiset perusteet hankintaoikaisun tekemiseen

Julkisista hankinnoista annetun lain (jäljempänä "hankintalaki") 80 §:n mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen.

20.8.2015

3.2 Asetetun vaatimuksen peruste

YTHS:n lähtökohtana on hankkia sellaisia laitteita, jotka vastaavat YTHS:n ja laitteistoa käyttävä henkilöstön perusteltuja tarpeita. Tarjouspyynnön ehdottomien vaatimusten laadintaan ovat osallistuneet Helsinki-Espoon, Turun ja Oulun suun terveydenhuollon henkilöstöt. He ovat kaikki ilmaisseet kantansa laitteille asetettavista vaatimuksista.

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohtien 4 ja 4.3 mukaan vaatimus jalkatukiosan säädettävyydestä 90 asteen kulmaan ei ole tarpeellinen ja perusteltu. Tämä väite on virheellinen. Hammaslääkärit työskentelevät potilaan istuessa hoitotuolissa suoraan potilaan edessä mm. parentafysiologisten hoitojen aikana. Jäljennösten ja parentaindeksien ottamisen lisäksi jalkatuen vaadittu ominaisuus on tärkeä myös liikuntarajoitteisten potilaiden siirrossa hoitotuoliin, jolloin hoitava henkilöstö pääsee nostamaan potilasta mahdollisimman läheltä. 90 asteen kulmaan taittuva jalkatukiosa antaa paremman jalkatuen potilaan vasemmalta puolelta häntä nostavalle henkilölle, kun tukijalan saa lähemmäs hoitotuolia.

Sillä, että osa hammaslääkäreistä Suomessa tai ulkomailla hankintaoikaisu-vaatimuksen mukaan ottaa jäljennöksiä potilaan takana tai takaviistossa, ei ole merkitystä asiassa. Hankintayksiköllä on oikeus asettaa hankittavalle tuotteelle haluamiaan, perusteltuja toiminnallisia ja teknisiä vaatimuksia. Koska kyseinen ominaisuus on hoitojen toteuttamisessa YTHS:n yksiköissä tärkeä, hankintayksiköllä on oikeus edellyttää kyseessä olevaa ominaisuutta hankinnan kohteelta.

3.3 Jalkatukea koskevan vaatimuksen luonne

Hammasväline Oy väittää, että mikäli vaatimusta jalkatuen taitumisesta sovelletaan, Suomessa on tarjolla vain yhden valmistajan tuote. Hammasväline Oy esittää, että tämän takia jalkatuen ominaisuutta koskeva vaatimus on syrjivä, ankara ja perusteettomasti kilpailua rajoittava. Väite on virheellinen. Hankittavan tuotteen ominaisuuksia koskeneet vaatimukset ovat liittyneet lähinnä teknisiin ominaisuuksiin, eikä tuotevaatimuksessa ole viitattu syrjivästi esimerkiksi tuotemerkkeihin.

Tosin myös väite siitä, että markkinoilla olisi tarjolla vain yksi tuote, on virheellinen. Hammasväline Oy edustaa useita konemerkkejä, eikä heillä ole omaa tuotantoa. Hankintayksikön käsityksen mukaan Hammasväline Oy:n edustamista toimittajista Fimet Oy:llä on kuitenkin valikoimassaan Fimet F1 Prime -potilastuoli, jossa jalkatukiosa on säädettävissä 90 asteen kulmaan. Lisäksi ainakin Plandent Oy:lla ja Dental-Systems Oy:lla on valikoimassaan potilastuoli, jossa on vaadittu jalkatukiosan ominaisuus.

3.4 Tarjoajan vastuu tarjouspyynnön mukaisuudesta

Hammasväline Oy on todennut hankintaoikaisuvaatimuksensa kohdassa 4.1, ettei alkupe-
räisessä tarjousten tarkistuksessa jalkatuen vaatimukseen ole kiinnitetty huomiota. Tämä pitää paikkansa, sillä hankintayksikkö ei tarkastanut tuotteiden tarjouspyynnön mukaisuutta ennen ensimmäisen hankintapäätöksen tekemistä.

Hankintayksikön testiryhmä tutustui Hammasväline Oy:n ja Plandent Oy:n koneisiin ennen ensimmäisen hankintapäätöksen tekemistä 9.4.2015. Puheena oleva puute jalkateli-
neessä ei kuitenkaan tullut ko. tarkastuksessa ilmi, vaan se havaittiin vasta Plandent Oy:n hankintaoikaisu-
pyynnön johdosta.

20.8.2015

Hammasväline Oy oli tarjouksessaan ilmoittanut teknisten vaatimusten täyttyvän. Laitteiston ehdottomien vaatimusten täyttymisessä luotettiin toimittajan antamaan tietoon sekä tarjousten yhteydessä toimitettuihin esitteisiin. Jalkatuen ominaisuuksia ei havaittu tarjousasiakirjojen perusteella. Sen sijaan Dental-Systems Oy:n laitteiden puute käsinojien osalta huomattiin jo ennen hankintapäätöksen tekemistä, koska tämä kävi ilmi Dental-System Oy:n tarjousasiakirjoista.

On huomioitava, että Hammasväline Oy on tarjouksessaan ilmoittanut, että tarjotut laitteet vastaavat tarjouspyyntöä. Tarjoajalla on vastuu siitä, että tehty tarjous on tarjouspyynnön mukainen. Hankintayksikkö ei ole velvollinen tarkistamaan tarjottujen tuotteiden tarjouspyynnön mukaisuutta.

3.5 Ilman työkaluja irrotettavat doriovarret

Muutoksenhakija on todennut, että vertailuperusteena käytetty doriovarren irrotettavuus ilman työkaluja täyttyy, vaikka hankintapäätöksestä 19.5.2015 on ymmärrettävissä muuta.

Doriovarsien irrotettavuudella ei ole merkitystä nyt käsillä olevassa asiassa. Doriovarsien ominaisuudella ei ole ollut vaikutusta, kun on arvioitu muutoksenhakijan tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuutta, vaikka hankintapäätöksessä 19.5.2015 on virheellisesti taulukoitu doriovarsien ominaisuus vaatimuksena taulukon kohdassa 8. Hammasväline Oy:n tarjous on tullut joka tapauksessa hylätä tarjouspyynnön vastaisena, koska jalkatukiosa ei ole vastannut tarjouspyynnön vaatimusta.

4. PÄÄTÖS

Edellä esitetyn mukaisesti asiassa ei ole perusteita hankintaoikaisuvaatimuksen hyväksymiselle ja siinä vaadittujen hankintapäätöksen täytäntöönpanon keskeyttämiselle, hankintapäätöksen kumoamiselle ja uuden hankintakilpailun järjestämiselle, minkä johdosta hankintaoikaisuvaatimus hylätään perusteettomana.

5. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ei voida hakea muutosta valittamalla.

Helsingissä 20.8.2015

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö

Katariina Poskiparta
toimitusjohtaja

Olli-Pekka Luukko
talousjohtaja